

A photograph of a hospital hallway. In the foreground, a woman with blonde hair in a ponytail and a man with a beard, both wearing white lab coats, are smiling and talking. The woman is holding a piece of paper. In the background, other people in scrubs are visible, and there are desks with computers and a vase of white tulips. The lighting is bright and modern.

AORTAKLAFF- OPERASJON

VIA KATETER (TAVI)

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Aortastenose (trang hjerteklaff) er den vanligste typen hjerteklaffefeil. Dersom aortaklaffen blir for trang, kaller vi det aortastenose. Aortastenose er forårsaket av forkalkninger av klaffeseilene som over tid gjør klaffen for trang. Symptomer på alvorlig aortastenose er tretthet, kortpustethet, brystsmerter og svimmelhet ved aktivitet. Denne typen aortastenose krever behandling.

Aortastenose kan vi behandle ved å sette inn ny aortaklaff ved bruk av kateter, en såkalt kateterbasert aortaklaffeimplantasjon (TAVI). Formålet med behandlingen er å minske plager og bedre livskvaliteten. Ved TAVI unngår vi åpen hjerteoperasjon. Hjerteklaffen kan i de fleste tilfeller blir ført frem via et kateter i pulsåren i lysken. Alternativt bruker vi hjertespiessen eller en pulsåre under venstre kragebein.

Det er få komplikasjoner forbundet med TAVI, likevel kan det skje uforutsette hendelser. Legen som skal behandle deg vil informere om behandlingen.

TAVI-koordinatorer

Camilla

Thea

KONTAKTINFORMASJON

Hjertemedisinsk sengeenhet (HMS1)

- **Tun 6:** 72 82 74 06
- **Tun 7:** 72 82 74 07

TAVI-koordinatorer: 72 83 65 84 (hverdager 08 – 15)

FØR OPERASJON

Medisiner

Du skal bruke de faste medisinene dine frem til du blir innlagt. Bruker du diabetesmedisinene Metformin, Avandemet, Eucreas, Competact, Janumet eller Glucophage, skal du slutte å ta denne tablettene to dager før innleggelsen.

Bruker du Marevan, Eliquis, Pradaxa, Xarelto, Lixiana, skal du slutte å ta denne tablettene dagen før innleggelsen.

Ta med oppdatert medisinliste og marevankort hvis du har det. Bruker du inhalasjoner eller øyedråper tar du med disse også.

Hva bør du ta med deg til sykehuset?

Oppholdet på sykehuset varer vanligvis tre til syv dager. Du bør ta med deg:

- Toalettsaker
- Klær som ikke strammer
- Stødige innesko eller tøfler
- Lesestoff, nettbrett, lydbok eller lignende
- Gyldig legitimasjon

Sykehuset tar ikke ansvar for verdisaker.

Vi anbefaler at du allerede før inngrepet begynner planleggingen av hjemreise og tiden etter. Ved behov kan sykehuset hjelpe deg med henvisning til et rehabiliteringsopphold.

Du må gjerne ha med pårørende. Pårørende må dekke opphold og reise selv. Opphold på pasienthotell bør bestilles i god tid.

Innleggelsesdagen

Les innkallingsbrevet nøye. Der står det tid og sted for oppmøte til inngrepet. En sykepleier gir deg informasjon om forberedelser og rutiner på avdelingen. Du skal også til samtale med behandlende leger.

Undersøkelser ved innleggelse

Som en del av rutinene før inngrepet vil det bli gjort flere undersøkelser dagen du blir innlagt:

- Blodtrykk, puls, temperatur og oksygenmåling
- Elektrokardiogram (EKG)
- Blodprøver
- Lungerøntgen (om tidligere bilder er eldre enn to måneder)

Forberedelser kvelden før operasjonen

Hvis du ikke har hatt avføring de siste to dagene får du klyster.

Kroppshår blir barbert bort etter individuelle behov. Etter barbering må du dusje og vaske håret. Det er viktig med grundig vask av lyskene, navle og armhuler. Du må ta bort sminke, neglelakk, smykker og klokke. Du skal ha på deg rent tøy etter at du har dusjet.

Du skal faste fra midnatt. Du skal heller ikke røyke eller bruke snus, tygge tyggegummi eller spise sukkertøy. Du kan drikke litt vann til medisiner.

Du får tilbud om sovemedisin. Hvis du ofte får smerter i ryggen av å ligge flatt over lengre tid, er det viktig at du informerer om dette.

Operasjonsdagen

På morgenen måler vi blodtrykk, puls, temperatur og vekt. Du får smertestillende samt beroligende medikamenter ved behov.

En sykepleier transporterer deg til operasjonsstuen hvor du blir tatt imot av et operasjonsteam.

UNDER OPERASJON

Inngrepet foregår oftest i lokalbedøvelse og du er våken hele tiden. Du får smertestillende og beroligende medisiner under inngrepet. I enkelte tilfeller må inngrepet bli gjort i narkose.

Under inngrepet legger legen inn en midlertidig (temporær) pacemaker via en blodåre i halsen eller lysken. Den midlertidige pacemakern blir, som oftest, tatt bort etter inngrepet, men kan bli liggende i én til to dager ved behov. Noen pasienter vil ha behov for permanent pacemaker i etterkant av inngrepet.

Inngrepet er ikke forbundet med mye smerter. Du kan likevel oppleve lett ubehag i eller ved innstikkstedet. Du får smertelindring ved behov. Inngrepet tar vanligvis én time.

ETTER OPERASJON

Etter inngrepet blir du flyttet til en intensivavdeling for observasjon. Vanligvis overflytter vi deg til en sengepost samme dag. Du kan vanligvis reise hjem to til tre dager etter operasjonen. Ved behov kan du bli overflyttet til ditt lokalsykehus for videre oppfølging før hjemreise.

Sengeleie minimum fire timer etter inngrepet

For å unngå blødning i lysken må du ligge på ryggen i minimum fire timer etter inngrepet. Det kan oppstå blødninger ved innstikksstedene. Disse stopper som regel av seg selv, men det kan bli behov for kompresjon av innstikksted og forlenget sengeleie. Blåmerker og blodansamlinger under huden går normalt tilbake i løpet av noen dager eller uker.

Smerte

Det er viktig at du sier fra til en sykepleier ved smerter.

Aktivitet

Du kan som regel stå opp av sengen og være i aktivitet på kvelden samme dag som inngrepet. Aktivitet etter inngrepet er viktig for å forebygge komplikasjoner.

Blærekateteret

Har du innlagt blærekateter fjerner vi det vanligvis på kvelden samme dag som inngrepet.

Hjerterytmeeovervåkning

I noen dager etter inngrepet blir hjerterytmen din registrert ved hjelp av en bærbar hjerterytmeeovervåkningssenhet som kalles telemetri. Hjertet ditt blir undersøkt med ultralyd før utreise.

Antibiotika

For å forebygge infeksjon i den nye klaffen, får du behandling med antibiotika operasjonsdagen. Tegn på infeksjon kan komme etter inngrep. Kontakt lege dersom du får mistanke om dette etter hjemreise.

Bilkjøring

Du bør ikke kjøre bil de første ukene etter utskrivelsen.

ETTER HJEMREISE

Kontroller

Du blir innkalt til poliklinisk kontroll ca. tre måneder etter operasjonen, og eventuelt behov for videre oppfølging bestemmer vi etter denne kontrollen. Har du registrert deg på helsenorge.no vil du få SMS-varsel om poliklinisk time. I tillegg vil du motta brev i posten med informasjon om tid og oppmøtested.

Stingene

Bestill selv fastlegetime 7–10 dager etter inngrepet for fjerning av sting og generell oppfølging.

Komplikasjoner

Komplikasjoner til inngrepet er sjeldne, men det kan oppstå: blødning fra operasjonssåret; økende rødhet, hevelse eller smerter fra operasjonssåret; tegn til infeksjon som feber og verk fra såret; eller lav puls og behov for pacemaker. Hvis du opplever noe av dette bør du ta kontakt med fastlegen.

Tannpuss og jevnlig tannlegebesøk

Ved tannlege- og legekonsultasjoner er det viktig at du forteller at du har implantert biologisk hjerteklaff. Det viktigste du kan gjøre for å forebygge endokarditt (betennelse av hjerteklaff) er god tannhygiene; tannpuss, bruk av tanntråd, hyppig utskiftning av tannbørste, og regelmessige tannlegebesøk.

Fysisk aktivitet etter operasjonen

Du skal ikke løfte, skyve eller dra tunge ting den første tiden etter inngrepet. Er du operert via en blodåre i lysken, gjelder disse begrensningene i to uker. Er du operert via en blodåre i brystregionen, gjelder disse begrensningene inntil seks uker.

Det er viktig at du er i aktivitet etter inngrepet. Vi anbefaler at du setter deg små og realistiske mål. Begynn med korte turer i rolig tempo og øk etter hvert tempo og varighet. Husk også at styrketrening er bra for helsen din. Minst 30 minutter daglig fysisk aktivitet er anbefalt.